

Prof. dr hab. Jan Holeksa

Zaklad Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska

Wydział Biologii UAM

ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6

61-614 Poznań

Hodnotenie

pedagogickej ako aj vedeckej a publikačnej činnosti doc. Ing. Petra Jaloviara Ph.D., pedagogického a vedecko- výskumného pracovníka Katedry pestovania lesa Lesnickej fakulty TU vo Zvolene v súvislosti s konaním o udelenie titulu profesor

Podklad pre hodnotenie

Toto hodnotenie bolo vypracované na základe podkladov dekana Lesnickej fakulty TU vo Zvolene, ktoré som dostal v papierovej a elektronickej podobe. Potvrdzujem, že prijaté materiály boli riadne pripravené a sú dostatočné na vytvorenie názoru na pedagogické aktivity, ako aj vedeckú a publikačnú činnosť doc. Ing. Petra Jaloviara Ph.D., kandidáta na titul profesora.

Hodnotenie pedagogickej činnosti

Doc. Peter Jaloviar, Ph.D., je pedagogickým a výskumným pracovníkom na Lesnickej fakulte TU Zvolen od roku 1996, najskôr ako asistent a od roku 2011 ako docent. V posledných rokoch vyučuje sedem predmetov pokrývajúcich všetky tri stupne vzdelávania, od bakalárskeho až po doktorandské štúdium. Medzi nim vykonávané činnosti patria predmety pestovanie lesov I. a II., prírode blízke pestovanie lesa, pestovanie lesa s poľovníckou funkciou, pestovná analytika, lesné hospodárstvo v prevádzkovej praxi a obnova lesov. Uvedený súbor predmetov organizovaných a vykonávaných doc. Ing. P. Jaloviarom, Ph.D., pokrýva široké spektrum lesnickej tematiky a odhaľuje rôzne atributy v lesnickej činnosti. To umožňuje prezentovať problematiku pestovania lesa z rôznych hľadísk. To je nepochybná zručnosť, ktorú by akademický učiteľ s titulom profesor mal mať.

Dôležitou súčasťou pedagogickej činnosti doc. Ing. Petra Jaloviara, Ph.D., je zodpovednosť za prípravu bakalárskych a diplomových prác študentov. Od roku 2000 bol promótorom 13 bakalárskych a 39 diplomových prác. Od roku 2002 každý rok je vedúcim prác jedného až šesť študentov. Odkedy získal miesto docenta, pod jeho vedením sa uskutočnila obhajoba 11 bakalárskych a 22 diplomových prác, čo je v priemere 3,3 práce ročne. Podľa môjho názoru to ukazuje, že kandidát je veľmi zaangažovaný vzdelávať študentov. Konkrétne bakalárske a diplomové práce sa týkajú, okrem iného problematiky koreňových systémov drevín, prirodzenej obnovy porastov, prírode blízkeho pestovania lesa, procesov formovania prírodných lesov - sú to problémy, ktorým sa doc. Jaloviar venuje svojej vedeckej činnosti dlhé roky. Takéto úzke prepojenie problematiky vlastného výskumu s tematikou prác študentov je veľmi prospešné, pretože im dáva možnosť podieľať sa na riešení zaujímavých vedeckých problémov a zaručuje vysokú úroveň ich práce. Doc. Ing. Peter Jaloviar, Ph.D., bol školiteľom jednej ukončenej doktorskej dizertačnej práce. Doktorandská práca bola venovaná podmienkam obnovy a zachovania tisu obyčajného. Ďalším doktorandom, ktorého

promótorom je kandidát na titul profesora, je tematika, ktorá sa týka riešenia vzťahu medzi regeneračnými procesmi a štruktúrou prírodného lesa v prírodnej rezervácii. Obidve otázky sú dôležité z hľadiska získania poznatkov o fungovaní lesných ekosystémov. Okrem výučby študentov uskutočňovaním prednášok a cvičení z viacerých predmetov a supervíziou pri vykonávaní bakalárskych, diplomových a doktorských dizertačných prác, Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., je zodpovedný za organizáciu a odborné zabezpečenie troch predmetov v dvoch študijných odboroch a na troch úrovniach: Lesné hospodárstvo v lesníckej praxi, Pestovná analytika a Obnova lesa. Dôležitým doplnkom týchto aktivít sú dvojce skriptá pre študentov. Prvým vydaným v roku 2005, ktorého spoluautorom je Stanislav Kucbel, obsahuje cvičebný program v oblasti pestovania lesov. Druhé skriptum, ktoré autor napísal sám a bolo vydané tento rok, obsahuje cvičebný program v oblasti pestovných metód /Pestovná analytika/.

Doc. Peter Jaloviar sa tiež podieľa na organizácii vyučovacieho procesu na lesníckej fakulte. Zodpovedá za realizáciu pregraduálneho štúdia v študijnom odbore Lesníctvo a je spoluzodpovedný za priebeh doktorandského štúdia v odbore Pestovanie a ochrana lesa. Je tiež členom programových rád v dvoch študijných odboroch: Pestovanie a ochrana lesa a Ochrana lesov. Bol tiež menovaný do programovej rady doktorandského štúdia Pestovanie lesov na ZU LDF v Prahe.

Zhrnutie tejto časti môjho názoru na pedagogickú činnosť doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD., potvrdzujem, že je skúseným akademickým pedagógom podieľajúcim sa nielen na prenose vedomostí študentov lesníckej fakulty TU vo Zvolene, ale aj na organizácii vzdelávania. Toto hodnotenie vyjadrujem po prečítaní poskytnutých materiálov. Na základe toho usudzujem, že bohatá pedagogická činnosť doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD., na všetkých stupňoch vzdelávania je solídnym základom pre uchádzanie sa o titul profesor.

Posúdenie vedeckej činnosti

Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., je vedec so širokými záujmami zaoberajúcimi sa rôznymi problémami v oblasti ekológie lesa. Ním študované javy na jednej strane slúžia na rozšírenie poznatkov o lesných ekosystémoch a ich fungovaní a na druhej strane tvoria základ pre pestovateľskú prax. Doc. Peter Jaloviar je teda ekológ so špecializáciou na ekológiu lesov a predstaviteľ lesníckej vedy so špecializáciou na pestovanie lesa.

Počiatky vedeckej práce doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD., súvisia s výskumom ničenia buriny a jej účinkov na tepelné, svetelné a vlhkosťné podmienky, v ktorých sa sadenice lesných drevín vyvíjajú. V roku 1995 sa v zborníkoch z konferencii objavili dve práce na túto tému. Bolo to v čase, keď začal doktorandské štúdium na Katedre pestovania lesov, kde je dodnes zamestnaný ako docent. Výskum vplyvu ničenia buriny na odrastanie sadeníc lesných drevín bola krátka epizóda jeho vedeckého života, dôležitá súčasť jeho vedeckej práce bol výskum vývoja a štruktúra koreňových systémov drevín, najmä jemných koreňov. Spočiatku skúmal koreňové systémy vo vzťahu k znečisteniu priemyselnými imisiami, potom porovnával vývoj koreňových systémov drevín v prírodných a hospodárskych lesoch a vo vzťahu k rozdielnej štruktúre porastov.

Zaujímalo ho porovnanie vývoja koreňových systémov/jemných koreňov/ mladej generácie stromov rôznych drevín sa na pôde a rozkladajúcom sa mŕtvom dreve, ako aj tejto kauzality pri použití rôznych obnovných postupov v lesných ekosystémoch. Celkovo publikoval 29 prác o koreňových systémoch a posledná bola publikovaná v roku 2018 v medzinárodnom časopise Plant Root, ktorá sa týkala zaujímavej problematiky, ktorou je modifikácia koreňového systému smreka pri podsadbe smrekového porastu jedľou a bukom.

Vo svojej výskumnej práci sa doc. Peter Jaloviar venuje ekológii všetkých najdôležitejších druhov drevín, ktoré tvoria slovenské lesy: smrek, buk, jedľa, dub a borovica a v lesoch, v ktorých sa tieto dreviny vyskytujú. Chcem sa viac venovať hodnoteniu výskumu tisu, ktorému v posledných rokoch doc. Jaloviar venoval veľkú pozornosť. Od roku 2016 spolu s kolegami publikoval 10 článkov o tejto drevine. Väčšina prác sa týkala podmienok regenerácie tisu vo vzťahu ku svetelným podmienkam a tlaku bylinožravcov. Minulý rok bol v časopise *Biodiversity and conservation* uverejnený článok o ochrane tisu, ktorý naznačuje potrebu jeho aktívnej ochrany.

Doc. Peter Jaloviar sa venuje výskumu takmer všetkých druhov lesov na Slovensku, primárne sa však zaujíma o lesy horské, prírodné aj hospodárske. Medzi študovanými témami boli: textúra lesa, štruktúra porastu, disturbančný režim v prírodných lesoch vrátane veľkoplošných disturbancií a dynamika tvorby medzier, prirodzený vývojový cyklus lesa, prírast stromov, úloha pionierskych drevín a mnoho ďalších problémov. Veľa priestoru vo výstupoch vedeckých prác doc. P. Jaloviara je venované obnove drevín, a to v podmienkach prírodného lesa aj hospodárskeho lesa. Zaujímal sa o rôzne aspekty regenerácie smreka, buka, jedle, duba a tisu. Ďalšia problematika ktorá sa často vyskytuje v prácach doc. P. Jaloviara sa týka mŕtveho dreva, najmä jeho dynamiky rozkladu a úlohy pri obnove stromov. Veľmi dobré práce týkajúce sa týchto otázok, ktorých spoluautorom je doc. Jaloviar, sa v posledných rokoch objavovali v renomovaných medzinárodných časopisoch z oblasti ekológie lesa a lesníctva.

Môžno pokračovať v prezentácii a hodnotení výskumnej problematiky doc. P. Jaloviara a doplniť nové skutočnosti, o ktoré sa doteraz zaujímal. Nejde tu však o poskytnutie kompletného súboru jeho vedeckých záujmov. Dôležitý je ich rozsah a rozmanitosť, ktoré dokazujú, že doc. Jaloviar je plne vyformovaný, nezávislý vedecký pracovník, ktorý sa dobre orientuje v moderných poznatkoch v oblasti ekológie lesa a lesného hospodárstva. Je potrebné zdôrazniť, že rozsah publikácií, v ktorých sa pojednáva o javoch nachádzajúcich sa v hospodárskych a prírodných lesoch, je takmer rovnaký a v oboch prípadoch predstavuje asi 50 položiek. To dokazuje, že základný výskum v oblasti ekológie lesov je zručne kombinovaný s výskumom aplikovaným v orientácii na pestovanie lesov. Táto zručnosť je nevyhnutná v lesníckej vede a pri výučbe budúcich lesníkov - vlastníkov lesov. To sú vlastnosti, ktoré by mala mať osoba aspirujúca na titul profesora v odbore pestovania lesa a domnievam sa, že doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., má dostatočne takéto vlastnosti.

Posúdenie publikačnej činnosti

Vedecká aktivita doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD., pokrýva spolu 132 položiek. Skladá sa zo 14 originálnych článkov publikovaných v časopisoch indexovaných v databáze JCR a uvedených v databázach Web of Science a Scopus. V databáze Scopus je celkovo 26 štúdií, z ktorých jeden z autorov je kandidát. Jeho výstupom je ďalších 12 monografií a niekoľko desiatok prác publikovaných v zahraničných a domácich časopisoch. Celkový počet pôvodných vedeckých prác, ktorých autorom alebo spoluautorom je P. Jaloviar, je 83. Ďalej uvediem 34 príspevkov, ktoré sa nachádzajú v materiáloch z medzinárodných a národných vedeckých konferencií, 3 abstrakty z kongresov a vedeckých konferencií, 2 skriptá a niekoľko tematických zborníkov, ktorých bol redaktorom, výstup obsahuje 132 položiek. Je to podľa môjho názoru bohatá vedecká aktivita a ako som písal v predchádzajúcej časti tohto stanoviska, je tiež veľmi rôznorodá.

Dôležité je zdôrazniť, že po jeho habilitácii v roku 2012 bola vytvorená polovica pôvodných vedeckých prác a 40% z celej vedeckej produkcie doc. P. Jaloviara. Po prihliadnutí na články publikované v časopisoch indexovaných v databáze JCR bolo v období rokov 2012 - 2020 uverejnených až 12 zo 14 publikácií.

Po získaní vedeckej hodnosti docenta v roku 2012, sa P. Jaloviar systematicky zdokonaľoval v prezentácii svojich vedeckých výstupov v medzinárodnej a národnej vedeckej komunite, o čom svedčí zvyšujúci sa počet citácií jeho prác. Kým do roku 2011 boli jeho práce podľa databázy Scopus citované iba 8-krát, odvtedy sa ich počet zvýšil na 289 (k 4. 12. 2020) a v posledných rokoch sa každoročne vyskytlo viac ako 50 nových citácií. Dôležitou črtou týchto vedeckých úspechov je navyše značná účasť kandidáta na ich vytvorení. Je jediným autorom alebo prvým autorom v 40% prác. V prípade prác nachádzajúcich sa v databáze Scopus je tento podiel 27%.

O skutočnosti, že doc. P. Jaloviar je významným členom vedeckej komunity svedčí aj jeho účasť na realizácii mnohých výskumných projektov. Pred habilitáciou sa ako člen výskumného tímu podieľal na riešení 3 projektov APVV, 5 projektov VEGA a 2 projektov agentúry MŠ v oblasti štrukturálnych fondov EÚ. Po ukončení doktorandského štúdia riadil tri projekty VEGA a bol zástupcom jedného projektu VEGA. Okrem toho bol členom výskumných tímov implementujúcich 3 projekty APVV a 3 projekty VEGA. Riadenie mnohých výskumných projektov dokazuje schopnosť menovaného vytvárať výskumné tímy a organizovať ich prácu.

Rozsah a rôznorodosť vedeckých výstupov doc. Ing. Petra Jaloviara, riadenie a účasť na implementácii mnohých výskumných projektov je ďalším silným argumentom pre udelenie titulu profesor.

Zhrnutie stanoviska

Bohatá pedagogická činnosť doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD., skúsenosti z výskumnej práce potvrdené rozsiahlymi a rozmanitými publikačnými úspechmi a riadením mnohých výskumných projektov dokazujú, že je plne vyformovaným, nezávislým pedagogickým a výskumným pracovníkom. Vo svojej práci na lesníckej fakulte šikovne kombinuje tieto dve sféry profesionálnej činnosti. Podľa môjho názoru doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., spĺňa všetky predpoklady pre uchádzačov o titul profesor.

Záver

Po preskúmaní aktivít v oblasti pedagogiky a pôvodných vedeckých prác potvrdzujem, že doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., spĺňa požiadavky vyhlášky MŠ SR č.246 / 2019. Preto plne podporujem žiadosť o udelenie doc. Ing. Petrovi Jaloviarovi, PhD., titul profesora v odbore pestovanie lesa.

Poznaň, 4.12.2020 r.

prof. dr hab. Jan Holeksa v.r.

Preklad: prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.,